

Hvem gjør hva når flere må samarbeide?

Hva skal du lære?

Du skal undersøke hvordan ulike aktører kan samarbeide om en alvorlig hendelse, og hvordan uklart ansvar, manglende informasjon og ulike behov kan gjøre samarbeidet vanskelig.

Etter arbeidet skal du kunne:

- identifisere sentrale aktører i en beredskapssituasjon
- skille mellom ansvar, myndighet og mulighet til å bidra
- undersøke avhengigheter mellom aktører
- foreslå hvordan informasjon og oppgaver kan samordnes
- vurdere hvordan tillit og samarbeid kan styrkes

En kommune får problemer

Et kraftig uvær har rammet en kommune.

Flere veier er stengt. Strømforsyningen er ustabil, og enkelte innbyggere har problemer med å få tak i nødvendige varer og tjenester.

Kommunen får mange henvendelser. Lokale bedrifter ønsker å bidra, og frivillige tilbyr hjelp.

Samtidig er situasjonen uoversiktlig.

Undersøk:

- Hvem er berørt?
- Hvilke behov er mest kritiske?
- Hvilke aktører kan bidra?
- Hva må avklares før tiltak settes i gang?

Mange aktører – ulike oppgaver

Lag et aktørkart. Ta med:

- kommunen
- relevante nødetater
- lokale virksomheter
- helse- og omsorgstjenester
- frivillige organisasjoner
- innbyggere
- regionale eller nasjonale myndigheter når situasjonen krever det

For hver aktør undersøker dere:

1. Hva kan aktøren bidra med?
2. Hva har aktøren ansvar for?
3. Hvem er aktøren avhengig av?
4. Hvem må aktøren dele informasjon med?

Skill mellom det dere vet om formelt ansvar, og det dere antar. I virkelige hendelser må ansvar avklares mot gjeldende regelverk og beredskapsplaner.

Når gode intensjoner skaper problemer

Flere frivillige møter opp for å hjelpe. Noen vil transportere forsyninger. En bedrift tilbyr lagerplass.

Samtidig oppstår utfordringer:

- Ingen har full oversikt over hvilke behov som er størst.
- To grupper planlegger å hjelpe de samme innbyggerne.
- Andre innbyggere har ennå ikke fått hjelp.
- Noen frivillige får motstridende beskjeder.

Oppgave: Hva er utfordringen her?
Skill mellom mangel på ressurser, mangel på informasjon, uklart ansvar og manglende koordinering. Foreslå hvordan samarbeidet kan organiseres bedre.

Samarbeidsøvelse

Fordel aktørroller i gruppen. Ta utgangspunkt i aktørkartet dere har laget.

Hver aktør får i oppgave å beskrive:

- sitt viktigste mål
- hva den kan bidra med
- hva den trenger fra andre
- hvilke begrensninger den har

Gjennomfør et felles møte.

Målet er å bli enige om tre prioriterte tiltak og hvem som skal koordinere dem.

Underveis: Vurder om alle relevante perspektiver blir hørt. En beslutning er ikke nødvendigvis god bare fordi aktørene som sitter rundt bordet er enige.

Når situasjonen endrer seg

Dere får en ny opplysning:

En gruppe innbyggere som trenger hjelp, har ikke nådd fram med informasjon om situasjonen sin.

- Hvordan oppdager dere slike mangler?
- Hva må endres i samarbeidet?
- Hvem bør involveres?

Undersøk også hvordan dere kan unngå at tiltakene fører til nye problemer.

Lag en samordningsplan

Utform en kort plan med:

01

felles situasjonsforståelse

02

prioriterte behov

03

aktører og ansvar

04

informasjonsdeling

05

koordinering av tiltak

06

hvordan nye behov skal fanges opp

07

hvordan samarbeidet skal evalueres

Planen skal vise hvordan aktørene arbeider sammen, ikke bare hva hver enkelt gjør.

Refleksjon

Hvorfor er samarbeid mer enn å fordele oppgaver?

Hva kan skje når ingen har oversikt over helheten?

Hvordan kan frivillige og bedrifter bidra uten å overta myndighetenes ansvar?

Hva gjør tillit viktig når mange aktører må handle raskt?

Tegn på læring

Du viser kompetanse når du kan forklare ulike aktørers roller, identifisere avhengigheter og foreslå en samordnet løsning som ivaretar ansvar, informasjon og ulike behov.

Videre: Undersøk hvordan samfunnet kan redusere avhengigheter og tåle langvarige belastninger.